

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ladislava Derky v právní věci žalobkyně: **T. P. D.**, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 3. 2017, čj. MV-29446-4/SO-2017, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 7. 3. 2018, čj. 30 A 65/2017-58,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Ministerstvo vnitra zamítlo žádost žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu podle § 87b odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění účinném do 17. 12. 2015. Ministerstvo dospělo k závěru, že žalobkyně nesplňuje podmínky uvedené v § 87b odst. 2 ve spojení s § 15a zákona o pobytu cizinců, neboť žalobkyně není rodinným příslušníkem občana EU, ani nemá se svou vnučkou vztah obdobný vztahu rodinnému. Žalovaná rozhodnutí ministerstva potvrdila a odvolání žalobkyně zamítla.

[2] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalované žalobu, které krajský soud vyhověl. Krajský soud dospěl k závěru, že ministerstvo nepochybilo tím, že ve výroku rozhodnutí neuvedlo ustanovení, podle něhož žádost zamítlo. V době rozhodnutí totiž zákon o

pobytu cizinců neupravoval nesplnění podmínky § 15a zákona o pobytu cizinců jako zvláštní důvod pro zamítnutí žádosti. Splnění této podmínky je ovšem nezbytné pro vyhovění žádosti, takže ministerstvo postupovalo při formulaci výroku správně. Správná byla i interpretace § 15a zákona o pobytu cizinců správními orgány. Krajský soud se ztotožnil se závěrem, že žalobkyně není se svou vnučkou ve vztahu obdobném vztahu rodinnému. Krajský soud ovšem shledal pochybení správních orgánů v tom, že neposuzovaly přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně. V této souvislosti odkázal krajský soud na rozsudek NSS ze dne 3. 6. 2015, čj. 5 Azs 83/2015-31, který navazoval na rozsudek NSS ze dne 25. 8. 2015, čj. 6 Azs 96/2015-30. Žalobkyně ve správním řízení uváděla, že je vdovou, všichni příbuzní žijí v ČR, nedisponuje finančními prostředky a její zdravotní stav vyžaduje léčbu a občasnou lékařskou pomoc na pohotovosti. Krajský soud dospěl proto k závěru, že správní orgány měly v projednávané věci posuzovat přiměřenost jejich rozhodnutí v rozsahu § 174a zákona o pobytu cizinců.

II. Shrnutí kasační stížnosti

[3] Žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) napadla včas podanou kasační stížností rozsudek krajského soudu z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a navrhla, aby NSS napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Žádost žalobkyně zamítly správní orgány z důvodu nesplnění podmínky podle § 15a zákona o pobytu cizinců. Zákon neobsahuje výslovný požadavek, aby v takovém případě správní orgány zkoumaly přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince. Stěžovatelka zná rozsudky NSS, na které krajský soud odkázal, ale má za to, že zkoumání přiměřenosti by v případě žádosti žalobkyně bylo v rozporu se smyslem a účelem zákona o pobytu cizinců.

[5] Žalobkyně nesplnila podmínku postavení rodinného příslušníka podle § 15a zákona o pobytu cizinců. Ta je základní podmínkou pro to, aby mohlo být vydáno povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU. Povinnost správních orgánů zkoumat v takových případech přiměřenost dopadu jejich rozhodnutí vede k patové situaci, kdy by nebyly splněny podmínky pro vydání pobytového povolení, a na druhé straně by správní orgán nemohl žádost zamítnout, neboť by takové rozhodnutí nepřiměřeně zasáhlo do soukromého a rodinného života cizince. Po správních orgánech nelze požadovat, aby udělily pobytové oprávnění osobě, jež nesplňuje podmínky pro jeho udělení.

[6] Praxe správních soudů v otázce zkoumání přiměřenosti podle § 174a zákona o pobytu cizinců není jednotná. Podle stěžovatelky se krajské soudy v případech žádostí o povolení k přechodnému pobytu v poslední době přiklánějí k závěru, že přiměřenost je třeba zkoumat jen tam, kde to výslovně stanoví zákon. V této souvislosti stěžovatelka odkázala na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 14. 2. 2018, čj. 31 A 143/2017-36. Krajský soud sice posuzoval případ, na který se aplikoval zákon o pobytu cizinců ve znění účinném od 18. 12. 2015, tj. znění, které již obsahovalo § 87e odst. 1 písm. e) upravující nesplnění podmínky § 15a zákona o pobytu cizinců jako důvod pro zamítnutí žádosti, nicméně podle stěžovatelky jsou jeho úvahy aplikovatelné i na případ žalobkyně.

pokračování

[7] Žalobkyně se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] NSS nejprve ověřil, zda kasační stížnost splňuje formální náležitosti a shledal, že je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 102 s. ř. s.), a zaměstnanec stěžovatelky splňuje podmínky podle § 105 odst. 2 s. ř. s. NSS proto následně přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti; neshledal přitom vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[9] Stěžovatelka nezpochybňuje, že správní orgány vůbec nehodnotily přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně. Namítá však, že takový postup byl správný, neboť při zamítnutí žádosti o přechodný pobyt pro nesplnění podmínky podle § 15a zákona o pobytu cizinců se přiměřenost dopadu neposuzuje. Takový názor NSS nesdílí.

[10] NSS konstantně judikuje, že posuzování přiměřenosti dopadu rozhodnutí není omezeno pouze na ta rozhodnutí, u kterých to zákon o pobytu cizinců výslovně stanoví (srov. např. rozsudek NSS ze dne 25. 8. 2015, čj. 6 Azs 96/2015-30).

[11] Krajský soud v napadeném rozsudku správně odkázal na rozsudek NSS čj. 5 Azs 83/2015-31 a citoval z něj závěr, že v případě rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu, je třeba přiměřenost dopadu rozhodnutí posuzovat. Tato povinnost vyplývá přímo z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, který Českou republiku zavazuje k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce. V citovaném rozsudku NSS posuzoval rozhodnutí o zamítnutí žádosti o přechodný pobyt podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců a rozhodnutí bylo dokonce vydáno podle znění zákona o pobytu cizinců účinného do 17. 12. 2015. Situace byla proto v rysech podstatných pro nyní posuzovanou otázku totožná se situací stěžovatelky.

[12] Výše zmíněný názor nelze považovat za ojedinělý. Stejný závěr, tj. že je nutné posuzovat přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žadatele, NSS vyslovil pro žádost podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců např. v rozsudku ze dne 7. 12. 2016, čj. 1 Azs 273/2016-29, č. 3536/2017 Sb. NSS, bod [60] a [61], nebo v aktuálním rozsudku ze dne 24. 7. 2018, čj. 5 Azs 102/2017-35, bod [32]. V obou těchto rozsudcích zamítly správní orgány žádost o povolení k přechodnému pobytu, neboť dospěly k závěru, že žadatel nesplňuje podmínku podle § 15a zákona o pobytu cizinců.

[13] Stěžovatelka v kasační tvrdila, že judikatura správních soudů je v této otázce nejednotná. Z výše uvedeného ovšem plyne, že se jedná o otázku posuzovanou NSS dlouhodobě stejně. Na tom nic nemění ani odkaz stěžovatelky na rozsudek Krajského soudu v Brně čj. 31 A 143/2017-36. Ojedinělý rozsudek krajského soudu nemůže vytvořit

rozpor ve správní judikatuře, navíc stěžovatelkou citovaný rozsudek NSS zrušil pro nepřezkoumatelnost svým rozsudkem ze dne 19. 7. 2018, čj. 7 Azs 127/2018-47.

[14] Krajský soud v Brně v části citované stěžovatelkou dále na podporu své argumentace odkázal na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 3. 2017, čj. 15 A 118/2015-62. Kasační stížnost proti němu posuzoval NSS výše citovaným rozsudkem čj. 5 Azs 102/2017-35. V něm NSS názor krajského soudu korigoval a uvedl, že: „*Podmínky § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců jsou tedy nastaveny tak, že ve většině případů lze předpokládat, že rozhodnutím o zamítnutí žádosti o povolení přechodného pobytu z tohoto zákonného důvodu nedojde k nepřiměřenému zásahu do soukromého nebo rodinného života, a tedy k porušení čl. 8 Úmluvy, takovou situaci však nelze a priori vyloučit. Článek 8 Úmluvy je přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem. Znamená to, že pokud stěžovatel v daném řízení namítá nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života a porušení článku 8 Úmluvy, správní orgán se s touto námitkou musí vypořádat bez ohledu na to, zda zákon o pobytu cizinců v daném řízení vyžaduje nebo nevyžaduje posouzení přiměřenosti ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců*“ (zvýraznění doplněno). NSS následně uzavřel, že v posuzované věci správní orgány přiměřenost dopadů rozhodnutí posoudily, čímž svoji povinnost splnily. Proto i přes nesprávný názor krajského soudu kasační stížnost zamítl. Krajský soud v Brně ve stěžovatelkou citovaném rozsudku dále odkázal na rozsudek NSS ze dne 4. 1. 2017, čj. 9 Azs 288/2016-30. V něm nicméně NSS posuzoval otázku zkoumání přiměřenosti dopadů rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu, tedy jiný typ než v nyní posuzované věci.

[15] NSS uzavírá, že judikatura k nutnosti posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu je konstantní, nerozporná a vyžaduje, aby správní orgány přiměřenost posuzovaly. Dojdou-li při posouzení k závěru, že jsou zde individuální okolnosti, kvůli nimž by zamítnutí žádosti zasáhlo nepřiměřeně do práv žadatele na soukromý a rodinný život, je nutné dát přednost ochraně těchto základních práv a pobyt povolit.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[17] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti NSS rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyni soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí v řízení žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. září 2018

Daniela Zemanová

pokračování

předsedkyně senátu